

УДК 378

Момот О. В.

ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ПРИРОДНИЧИХ ДИСЦИПЛІН У МАГІСТРАТУРІ КЛАСИЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

А Стаття присвячена аналізу проблеми формування іміджу майбутніх викладачів природничих дисциплін в умовах магістратури класичного університету, зокрема, особливостям спеціально організованих навчальних занять чи заходів.

Ключові слова: імідж викладача, майбутній викладач природничих дисциплін, магістратура, класичний університет.

Постановка проблеми. Поняття іміджу в системі освіти набуло актуальності в період становлення незалежності України, розвитку її освітньої системи та переосмислення підходів до навчально-виховного процесу [18]. Серед освітнянської спільноти поширилося поняття іміджу вчителя, педагога, викладача вищої школи, відтак значна кількість вітчизняних і зарубіжних дослідників присвятили свої праці саме цій проблематиці: Н. Вайландт, О. Гунченко, Л. Кайдалова, Г. Кузнецова, Ю. Матвеева, В. Олексенко, А. Радченко, В. Шепель та інших науковців.

Аналіз останніх досліджень. Поняття «імідж викладача» Л. Кайдалова трактує як сприйняття нас як викладача іншими людьми, наше публічне «Я». Імідж викладача/вчителя є цілісним поняттям, яке складається з окремих компонентів, зовнішній бік яких завжди відображає внутрішній зміст. Фактично, це стереотипізований образ конкретного об'єкта, який існує в масовому пізнанні. У межах такого іміджу інформація доходить точніше і швидше. Про вдалий імідж викладача можна сказати, наголошує дослідниця, що це кращий варіант самоподачі, самопрезентації викладача. Створення його передбачає інтелектуальні зусилля, що розвивають особистість, саме тому створення іміджу – це ще й саморозвиток викладача. А для людей із творчим потенціалом, якими є педагоги, – один із основних способів самовираження [10]. Цього ж визначення дотримується і О. Гунченко, яка імідж викладача розглядає як професійний «образ Я» викладача ВНЗ. Дія іміджу викладача вищої школи заснована на сильному емоційному вра-

женні, щоб за рахунок позитивного ставлення і певного зниження механізмів свідомого контролю, викликати довіру, високі оцінки і впевнений вибір студентів [7].

У сучасній педагогіці, наголошує Ю. Матвеева, поняття іміджу визначається як поєднання зовнішніх і внутрішніх складових особистості. Ці характеристики зумовили появу таких типів іміджів: *самоімідж* – сприймання особистістю себе; *імідж*, який сприймається іншими; *бажаний імідж*, який поділяється на особистісний або індивідуальний та професійний, що буває позитивним і негативним. Зазначена типологія віддзеркалює погляд на імідж із різних позицій: свого «я», сприйняття іншими, бажань і реалій [14].

А. Радченко використовує поняття професійного педагогічного іміджу викладача (вчителя) – це форма самовиявлення індивідуального цілісного образу особистості викладача (вчителя) як реалізатора потреб мікро- і макросоціуму в освітніх послугах, при якій виявляються найвиразніші ділові та особистісні якості відповідно до статусу викладача (вчителя) та соціальної ролі в освітньому оточенні [17].

Н. Гузій оперує у своїх дослідженнях поняттям *педагогічного іміджу* як полісемантичної категорії, що характеризує стиль професійно-педагогічної діяльності, манеру спілкування, вміння індивідуалізувати свій образ, надавати йому естетичної виразності. Суспільство висуває вимоги до професійного іміджу педагога, впливає на його зміст. Але із покоління в покоління незмінними залишаються такі якості ідеального педагога, як любов до дітей, учнів, студентів; високий про-

фесіоналізм, доброзичливість, щирість, уміння спілкуватися [6].

Г. Кузнецова використовує поняття *професійного іміджу викладача вищої школи*, під яким розуміє образ рольової відповідності професійним вимогам, який формується педагогом і доповнюється індивідуальними характеристиками в процесі міжособистісної взаємодії із колегами, студентами, керівництвом, суспільством [13].

Найвдаліше і влучніше є, на нашу думку, визначення Л. Донської, яка зазначає, що імідж викладача вищої школи – це така інтегральна характеристика, яка містить сукупність зовнішніх і внутрішніх індивідуальних, особових, індивідуальних і професійних якостей педагога, що сприяє ефективності науково-педагогічної діяльності [8].

Мета статті – розкрити способи формування іміджу майбутніх викладачів природничих дисциплін у магістратурі класичного університету.

Основний виклад матеріалу. Майбутній викладач природничих дисциплін (МВПД) – це магістрант класичного університету, який навчається за спеціальностями та освітніми програмами, що безпосередньо вивчають природничі науки, або мають інформаційні зв'язки з ними та природничими дисциплінами.

За М. Згурською, викладач вищого навчального закладу (ВНЗ) – це унікальний фахівець, який поєднує два види діяльності: наукову й педагогічну [9]. Тому формування у МВПД іміджу викладача ВНЗ є актуальним і важливим.

У нашому дослідженні під поняттям *іміджу викладача ВНЗ* будемо розуміти *форму самовиявлення індивідуального цілісного образу особистості викладача, детерміновану професійними якостями, вміннями індивідуалізувати свій образ та презентувати його у науково-педагогічній діяльності та повсякденному житті*.

Узагалі, імідж педагога, наголошує Н. Вайландт, – це його соціально-бажаний образ. Для здобуття позитивного іміджу викладач ВНЗ має володіти високими професійними якостями і приємними особистими властивостями. Духовне багатство особистості та емоційне наповнення проявляються через зовнішню поведінку та зовнішній вигляд викладача [1].

Аналізуючи визначення іміджу викладача, В. Шепель виділяє найзначиміші його складові: зовнішній вигляд; використання вербальних і невербальних засобів спілкування; внутрішня відповідність образу професії – внутрішнє «Я» [19].

Як стверджує В. Олексенко, *формування іміджу* – це процес, для якого характерні всі компоненти процесуальності, а саме мотиваційно-цільовий, когнітивний, діяльнісний та оціночно-рефлексивний компоненти. Результатом ефективності процесу є створений образ – імідж викладача (вчителя). Мотиваційно-цільовий компонент – це ціль,

мотив, в основі якого лежить бажання змінити себе. Використовуючи когнітивний компонент, викладач (учитель) шукає знання, використання яких допоможе йому вдосконалювати власний, або створювати собі новий імідж. Діяльнісний компонент – використання знань у безпосередній роботі над собою, що сприяє прояву творчості та реалізації задуму щодо створення самого себе. Оціночно-рефлексивний компонент – оцінка проведеної роботи над собою та створеного іміджу викладача; це погляд на себе з боку та оцінювання іншими тебе самого [15].

Л. Кайдалова наголошує, що імідж викладача формують: 1) сам викладач; 2) іміджмейкери; 3) засоби масової інформації; 4) люди, що оточують – друзі, рідні, співробітники, студенти, батьки студентів. Власний імідж викладача є важливим складником для ВНЗ, для іміджу факультету, кафедри і для самого викладача, оскільки впливає на імідж навчального закладу і на кар'єрний ріст, а саме: імідж впливає на тих, хто приймає рішення в питаннях професійного росту; люди зайняті, тому здатні приймати рішення на підставі першого враження [11].

Ф. Гоноволін та В. Горчакова розділяють увесь процес формування іміджу на 4 етапи: імідж-аналіз, імідж-креатив, імідж-дизайн та імідж-промоушн [4; 5]. Дослідники пропонують цілий механізм роботи по створенню та формуванню нового іміджу особистості, зокрема, іміджу викладача.

В. Олексенко пропонує виділяти 5 етапів формування іміджу викладача: сприйняття образу, на основі якого буде будуватися цілісний імідж; аналіз інформації та уявна корекція сприйнятого образу відповідно до ідеального образу та індивідуальних особистостей того, хто сприймає; використання (примірювання, програвання) окремих елементів бажаного іміджу: стилю спілкування, техніки володіння жестами, одягу тощо; «уживання, входження» в образ; привласнення та індивідуалізація обраного (бажаного) образу [15].

Імідж МВПД вищого навчального закладу – це цілеспрямовано сформований образ, багатозначне послання, адресоване різним його споживачам (студентам, колегам, адміністрації ВНЗ, батькам тощо), формування якого розпочинається в умовах навчання у магістратурі класичного університету. Імідж МВПД є взаємозбагачуючим діалогом, різноманітним, типажним (стереотипним) або особистісним, у якому відображена сукупність як реальних, так і очікуваних соціумом якостей МВПД як публічної людини, у майбутньому – викладача ВНЗ [5].

Позитивний імідж МВПД залежить, у першу чергу, від внутрішньої сутності людини: системи цінностей, переконань, позицій, що виявляються й у зовнішньому вигляді. Викладачеві ВНЗ притаманні власна гідність, самоповага, відпові-

дальність за себе і майбутнє, висока професійна самооцінка, потреба в самореалізації, гнучкість у пошуку творчих альтернатив у процесі навчання [15]. Саме ці якості, що створюють позитивний імідж ВНЗ, власне, і потрібно формувати у МВПД під час навчання у магістратурі.

Г. Кузнєцова та С. Якушева наголошують, що імідж є інтегральною складовою особи та передбачає: інтелектуальну культуру (гнучкість мислення, рефлексія і самосвідомість, пов'язана з розвитком творчого начала та зростанням професійної майстерності педагога); габітарну (від *habitus* – зовнішність) культуру (культура особи, яка містить індивідуальність, що визначає колірну гаму, фізичні і психофізіологічні особливості; стиль (романтичний, спортивний, драматичний), що встановлює індивідуальну креативну характеристику відповідно до вимог професії, моду, що відображає тенденції розвитку та допомагає педагогу бути сучасним і визнаним у середовищі колег і тих, хто навчається); кінетичну культуру (від *kinesis* – рух), обумовлену мімікою і пантомімікою (жести, вираз очей, поза, рух тіла, хода та постава); мовну культуру (особова культура, яка розвивається на основі принципу об'єктивних зв'язків між мовою і пізнавальними процесами, передбачає відчуття стилю, розвинений смак та ерудицію); культуру середовища – матеріальну і соціальну (оточення й аксесуари); артистичну культуру; інтегровану якість особи, єдність загальної культури та артистизму, аксіологічного й естетико-етичного джерела в різноманітних видах професійної діяльності і спілкування [13].

Формування іміджу МВПД у магістратурі класичного університету здійснюється як цілеспрямовано за допомогою спеціально організованих навчальних занять чи заходів, так і безпосередньо самим прикладом особистостей науково-педагогічних кадрів університету. Формування іміджу доцільно цілеспрямовано здійснювати у рамках вивчення інтегративного міждисциплінарного експрес-курсу «Основи науково-педагогічної діяльності майбутніх викладачів природничих дисциплін», який містить модуль «Основи педагогічної майстерності». Цей модуль передбачає виконання практичних робіт, проведення практичних семінарів і тренінгів, які сприятимуть формуванню позитивного іміджу викладача ВНЗ у МВПД.

Студентів доцільно ознайомити з величезною кількістю Інтернет-ресурсів, які допоможуть у формуванні іміджу викладача. Наприклад, «Навчаємо іміджу і стилю. Прості і ефективні практики імідж-експерта Олени Штогріної» <http://www.style-expert.com.ua/>. Зареєструвавшись на сайті, магістранти-МВПД зможуть ознайомитися із прийомами створення власного іміджу, отримати корисні поради, як правильно і стильно вдягатися майбутньому викладачеві, презентува-

ти себе тощо. Адже ще А. Макаренко, надаючи великого значення зовнішньому виглядові вчителя, наголошував: «Я повинен бути естетично виразним, тому я жодного разу не вийшов із почищеними чобітьми або без поясу. Я теж повинен мати якийсь шик, у міру сили та змоги, звичайно. Я не допускав у клас учителя, якщо він був неохайно одягнений» [2; 16]. Саме тому Н. Гузій зазначає, що системоутворювальним чинником, а також однією із закономірностей формування педагогічного іміджу можна вважати естетичні якості особистості вчителя, зокрема, його зовнішній вигляд [6].

Наведемо приклади сайтів, які допоможуть МВПД у цьому:

– online Журнал «Світ порад» – <http://poradumo.pp.ua/krasa-i-zdorovya/16336-yak-navchitisya-pravilno-odyagatisya-vdeo-uroki.html> пропонує рекомендації та відеоуроки, як правильно одягатися;

– блог Ганни Соловей містить поради «Зовнішній вигляд вчителя» – <http://vchutelvuglyad.blogspot.com/>;

– сайт «Етика сьогодні» містить актуальну інформацію щодо зовнішнього вигляду та іміджу педагога – <http://www.etica.in.ua/zovnishnij-viglyad-ta-imidzh-pedagoga/>.

І таких корисних ресурсів дуже багато. Для ефективного опрацювання цієї інформації магістрантам-МВПД доцільно запропонувати творчі завдання, наприклад, *розробити сценарій виховного заходу* «Мода для сучасного викладача».

Ефективним є використання *технології веб-квест* для самостійного опрацювання Інтернет-ресурсів із питань формування іміджу викладача: перед МВПД ставиться завдання знайти цікаву та корисну інформацію в мережі, узагальнити, систематизувати, проаналізувати та презентувати її мережними засобами, наприклад, розробити власний сайт. Технологія веб-квест, за Н. Кононец, є сукупністю методів і прийомів організації дослідницької діяльності, для виконання якої студенти здійснюють пошук інформації, використовуючи Інтернет-ресурси з практичною метою. Така технологія дозволяє працювати в групах (від трьох до п'яти студентів), розвиває конкурентність і лідерські якості студента [12]. А це теж, у свою чергу, сприятиме готовності МВПД до майбутньої професійної діяльності викладача природничих дисциплін.

Корисним буде проведення *зустрічей* зі стилістами, візажистами, іміджмейкерами, які зможуть надати практичні поради та професійні консультації щодо формування позитивного зовнішнього вигляду майбутнього викладача.

При проведенні практичних занять з «Основ педагогічної майстерності» формуванню іміджу викладача сприятиме застосування *методу Со-*

кратівського семінару. Як зазначає О. Ворожейкіна, цей метод сприятиме розвитку самостійного й вдумливого («критичного») мислення, самопізнанню, розвитку навичок, умінь аргументації, виявленню й проясненню ціннісних орієнтирів у процесі обговорення дискусійних запитань [3].

Суть методу дуже проста: викладач використовує лише один інструмент – ретельно підготовлені запитання (на які він сам не може відповідати), дозволяє магістрантам розпочати обговорення, розвивати свою аргументацію, за потреби змінити свою точку зору, зробити висновки. Наприклад, у контексті формування іміджу викладача ВНЗ доречним буде *Сократівський семінар «Як ви вважаєте, чи варто викладачеві сліпо слідувати моді?»*. Магістрантам доцільно підготуватися до семінару і створити міні-презентації на 3–4 слайди, на яких розмістити свої аргументи, викласти свою позицію, це підсилить візуалізацію і сприйняття інформації, аргументів і позицій.

Особливого значення на такому семінарі, акцентує увагу О. Ворожейкіна, набувають «особливі сократівські» запитання, що спрямовані на з'ясування й поглиблення позиції співрозмовника, якими можуть бути: відкриті запитання (можливість самостійно сформулювати відповідь); прямі уточнювальні, що з'ясовують запитання: «Що Ви мали на увазі? Як Ви можете інакше сформулювати свою позицію?»; запитання, що вимагають аргументації: «Що дало Вам підстави зробити такий висновок? Які аргументи Ви можете навести на підтвердження своєї позиції?»; запитання з використанням аналогій; запитання, що допомагають змінити точку зору; запитання з використанням псевдовисновків або протилежних позицій; провокаційні запитання; закриті запитання (передбачають однозначну відповідь); чому Ви так вважаєте? [3].

Варто зазначити, що МВПД треба заохочувати ставити запитання одне одному. Іноді доцільно підготувати магістрантів до ведення сократівського діалогу (ознайомити із правилами постановки запитань – це знову підготовча робота до семінару, коли магістрантів необхідно зорієнтувати на пошук потрібної інформації).

На такому семінарі модератору семінару (викладачеві) забороняються ставити такі запитання, що наводять на «правильну» відповідь або всіляко підштовхують до потрібної педагогічної точки зору, адже головне завдання сократівського семінару – розкрити кожному магістрантові свою позицію, сформувати навички аргументації, дозволити самостійно зробити узагальнення і висновки [3].

Загалом, підручник О. Ворожейкіної «100 цікавих ідей для проведення уроку», на нашу думку, має стати настільною книгою для кожного МВПД, оскільки вона має велику кількість порад на всі випадки у майбутній педагогічній

діяльності викладача ВНЗ.

Одним із дієвих способів формування іміджу МВПД в магістратурі класичного університету є організація та проведення тренінгів.

Пропонуємо розробку тренінгу *«Імідж сучасного викладача ВНЗ»*.

Мета: сформувати у МВПД поняття позитивного іміджу викладача ВНЗ, сформувати та розвинути настанови на самоусвідомлення себе як майбутнього викладача; спонукати до того, щоб магістранти замислювалися над своєю майбутньою науково-педагогічною діяльністю.

Тривалість: 80 хв.

Акcesуари: папір, ножиці, фломастер, фліпчарт, мультимедійний проектор.

Підготовка: магістранти мали підготувати презентації «Що я знаю про позитивний імідж викладача» (2 слайди).

Вправа «Знайомство». Пропонуємо познайомитися наступним чином: кожен назве своє ім'я і коротко висловить свою власну думку: «Що асоціюється в тебе з поняттям «імідж викладача»?».

Вправа «Очікування». На листочках напишіть, що б ви хотіли почути на нашому тренінгу, що обговорити. Прикріпіть листочки на фліпчарті біля тренера.

Вправа «Згодні / Негодні». Слухачі демонструють на мультимедійному проекторі свої підготовлені презентації «Що я знаю про позитивний імідж викладача» (2 слайди). Інші слухачі висловлюють свою думку щодо змісту слайдів і разом з тренером вирішують, чи знає виступаючий, що таке імідж викладача (згодні/негодні).

Вправа. «Модельовання реалій». Пропонується змодельувати ситуацію першого знайомства зі студентами в аудиторії: «Як би ви познайомилися зі студентами?».

Обговорення: тренер звертає увагу на те, наскільки красномовний викладач, оскільки це є важливою частиною іміджу педагога. Спілкуючись зі студентами, викладач не повинен забувати про тон, яким він розмовляє з іншими людьми. Від цього залежить не тільки емоційний стан студентів, але й їхня працездатність. Іноді трапляється, що всі елементи потужного іміджу зібрані до купи, але він однаково не працює. Тренер підводить слухачів до думки, що: викладачеві може бракувати найважливішого аспекту його особистого успіху – привабливості в очах оточуючих [3].

Вправа «Модельовання реалій-2». Тренер пропонує кожному магістрантові змодельувати педагогічну ситуацію, користуючись матеріалами форуму «Педагогіка» – <http://pedagogika.at.ua/forum/17-876-1>.

Вправа «Ромашка». На фліпчарті розміщується коло жовтого кольору (серцевину ромашки), у якому робить напис «Приваблива людина», і пропонує кожному з учасників тренінгу додати

пелюстки ромашки зі своїм написом – відповідю на запитання «Якими є привабливі люди?».

Аналізуючи результати, тренер може запропонувати й власні варіанти, наприклад: привабливі люди часто й охоче посміхаються; мають гарне чуття гумору; природно поводяться; веселі; часто й охоче говорять компліменти; обізнані на етикеті, дотримуються його; впевнені в собі; вміють посміятися над собою; допомагають оточуючим бути відвертою, вільно обговорювати свої проблеми; усвідомлюють свої обмежені можливості й те, що не мають відповіді на всі запитання; дружелюбні, з ними легко спілкуватися.

Обговорення. Тренер підводить слухачів до думки, що: з-поміж потужного арсеналу матеріалів і методів для створення іміджу люди зазвичай обирають усе те, що використовувати найлегше: посміхатися всім і скрізь; демонструвати щирість і увагу; стежити за взуттям і зачіскою. Однак оточуючі швидко можуть розгледіти ці «хитрощі». Можна зображувати щирість скільки завгодно, але фальш усе одно викриється. На думку психологів, імідж – це завжди єдність внутрішнього й зовнішнього [3].

Вправа «Домашнє завдання». Магістрантам доцільно запропонувати «методом ромашки» створити ментальну карту за допомогою сервісу <https://www.mindmeister.com/> на тему «Я – приваблива людина?». Ця вправа змусить кожного задуматися над самим собою, проаналізувати себе, приміряти себе до майбутньої професійної діяльності викладача.

Вправа «Мені подобається твій...». Магістранти утворюють тісне коло. Кожен зі слухачів має сказати двом членам групи, яких він вибере, речення про їхню зовнішність: «(ім'я)... мені подобається твій (твоя)...». Після цього кожен слухач має сказати двом іншим, яких він вибере, що в їхній поведінці або рисах характеру їм подобається.

Обговорення. Тренер пропонує задати таке питання: Що ти відчував, коли говорив приємні речі іншим? Що ти відчував, коли чув приємні речі про себе? Що було зробити легко, а що важко?

Інформаційне міні-повідомлення. Тренер пропонує подивитися на слайді інформацію та обговорити її. На слайді: Якими є складові індивідуального стилю викладача ВНЗ, його особистого «я»?

Ясність поведінки. Викладач не може бути загадковим сфінксом. Прямодушність, щирість, чуйність, чіткість учинків і спонукань – це критерії ясності поведінки. Обидві реальності життя викладача – повсякденна (за межами ВНЗ) та зразкова (на очах студентів) – повинні становити нероздільне ціле.

Шляхетна простота. Однаково прониклива увага до всіх людей, незалежно від віку, суспіль-

ного становища, інтелектуальних і моральних якостей без жодної фальші, лицемірства, манірності. Поведінка викладача має бути природною та скромною. Це і є розумною, шляхетною простотою.

Мужня стриманість. Уміння запобігати конфліктним ситуаціям, перейматися через дрібниці, витримка, терпіння, володіння емоціями, зібраність, уміння спочатку розібратися в усьому, а потім приймати рішення – є складовими стриманості. Хоча в процесі творчої роботи можливі спалахи гарячості.

Лаконізм. Мовлення викладача повинне бути чітким, ясным, зрозумілим, упевненим – без марнослів'я та повчальної риторики. Під час заняття викладач має висловлювати думку (фразу), яку студенти запам'ятовуватимуть відразу й надовго. Це стосується і похвали, що також повинна запам'ятовуватися.

Тренер підводить слухачів до думки, що згадані нами якості повинні бути властивими всім людям, незалежно від їхньої професії, але викладачеві ВНЗ вони мають бути притаманними обов'язково. Саме у викладача студенти отримують той заряд ідей, поглядів, понять, варіанти розв'язання проблем, що є такими необхідними для формування їхнього світогляду.

Вправа «Дзеркало». Тренер пропонує розбитися на пари і проаналізувати одяг один одного: чи прийшли б ви на роботу у такому одязі, якби ви були викладачем у ВНЗ?

Інформаційне міні-повідомлення «Як треба одягатися?» Тренер пропонує подивитися на слайді інформацію та обговорити її.

На слайді: силует одягу пов'язаний із соціальним статусом. Одяг високого статусу є «строгим», «офіційним». (Високостатусним вважається силует, наближений до витягнутого прямокутника з підкресленими кутами, а низькостатусним – наближений до кулі). Також важливим є колір одягу. У нашій країні ознакою високого статусу завжди була чорно-біла гама. В одязі викладача ВНЗ має відбиватися його статус, адже між студентами й викладачем повинна виникати певна дистанція. Отже, потрібно розумно сполучати вимоги моди зі своїм зовнішнім виглядом і дотримуватися такого правила: бути одягненим занадто модно – ознака поганого смаку, відставати від моди теж неприпустимо, тобто варто одягатися модно, але так, щоб це не впадало в око. Справжній викладач не стане одягом підкреслювати свою жіночу (чоловічу) привабливість, він на роботі демонструватиме свій розум, професійні навички й здібності.

Практичні рекомендації, що починаються із частки «не».

1. Не треба одягатися ультрамодно. Незвичайний фасон одягу відволікатиме увагу студентів, занадто яскраві кольори в одязі викладача стом-

люватимуть і драгуватимуть студентів.

2. Не варто навіть молодому викладачеві з'являтися в шортах.

3. Не втрачати відчуття міри: навчитися чітко визначати, коли необхідно надягати класичний костюм, коли – робочий халат, святкову сукню, а коли – светр і джинси.

4. Не перетворюватися на «синю панчошу», тобто носити той одяг, що припав до душі й до лица: витриманий, ошатний, помірно модний, елегантний.

5. Не забувати, що одяг завжди повинен бути охайним, чистим, випрасуваним, зручним і не заважати працювати із класом.

6. Не носити тривалий час один і той самий одяг, бажано якнайчастіше комбінувати та прикрашати його.

7. Не носити взуття босоніж, на занадто високих підборах.

8. Не перебувати в приміщенні в теплих чоботах.

9. Не перебувати в приміщенні ВНЗ у головному уборі. Це стосується як чоловіків, так і жінок [3].

Заключний етап тренінгу. Кожен з учасників визначає, чи здійснилися його сподівання стосовно тренінгу. Якщо так, то необхідно прикріпити листочок до фліпчарту. Тренеру доцільно вислухати побажання всіх учасників.

Зазначимо, що матеріали для тренінгу (інформацію, фото, відеоресурси тощо) можна підібрати з багатьох джерел: підручників, практичних посібників, Інтернет-ресурсів, прикладів із реального життя тощо. Кожен тренер має своє бачення і має право запропонувати його для обговорення зі своїми слухачами – магістрами-МВПД.

Висновки. Різноманітні способи формування іміджу МВПД у магістратурі класичного університету (розроблення магістрантами сценаріїв

виховних заходів, застосування технології веб-квест, організація зустрічей зі стилістами, візажистами чи іміджмейкерами, організація та проведення Сократівського семінару чи різноманітних тренінгів типу «Імідж сучасного викладача ВНЗ»), – усе це сприяє ефективній підготовці МВПД до науково-педагогічної діяльності в умовах магістратури класичного університету.

Список використаних джерел

1. Вайландт, Н. О. Особливості професійного іміджу майбутнього вчителя іноземної мови у початковій школі [Електронний ресурс] / Н. О. Вайландт // Особливості професійного іміджу майбутнього вчителя іноземної мови у початковій школі. – Режим доступу : <http://www.psyh.kiev.ua/>.
2. Волинець, І. М. Особистісний імідж сучасного педагога загальноосвітнього навчального закладу [Електронний ресурс] / І. М. Волинець // Народна освіта. – Режим доступу : http://www.narodnaosvita.kiev.ua/?page_id=3922.
3. Ворожейкіна, О. М. 100 цікавих ідей для проведення уроку / О. М. Ворожейкіна. – Харків : Вид. група «Основа», 2011. – 287 с.
4. Гоноболін, Ф. Н. О некоторых психических качествах личности учителя / Ф. Н. Гоноболін // Вопросы к психологии. – 1975. – № 1. – С. 101–110.
5. Горчакова, В. Г. Имидж: розіграш или код доступа? / В. Г. Горчакова. – Ростов-на-Дону, 2007. – 230 с.
6. Гузій, Н. В. Педагогічний імідж і професійна культура / Н. В. Гузій // Творча особистість учителя: проблеми теорії і практики : зб. наук. пр. – Київ, 1997. – С. 28–31.
7. Гунченко, О. Г. Імідж викладача вищої школи / О. Г. Гунченко // Духовність особистості. – 2014. – Вип. 4. – С. 79–85.
8. Донская, Л. Ю. Психологические условия формирования имиджа преподавателя высшей школы : автореф. дисс. ...на соиск. уч. степ. канд. психол.наук / Л. Ю. Донская. – Ставрополь, 2004. – 212 с.
9. Згурская, М. П. Педагогическая культура: информационно-коммуникативный аспект компетенции преподавателя высшей школы / М. П. Згурская // Проблемы та перспективи формування національної гуманітарно-технічної еліти : зб. наук. пр. – Харків, 2009. – Вип. 22 (26). – С. 34–43.
10. Кайдалова, Л. Г. Педагогічна майстерність викладача : навч. посіб. / Кайдалова Л. Г., Щокіна Н. Б., Вахрушева Т. Ю. – Харків : Вид-во НФаУ, 2009. – 140 с.
11. Кайдалова, Л. Г. Професійна компетентність та імідж сучасного викладача / Л. Г. Кайдалова // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Харків, 2009. – № 1. – С. 72–103.
12. Кононець Н. В. Веб-квест як педагогічна технологія ресурсно-орієнтованого навчання інформатики / Кононець Наталія Василівна // Materibly IX mezinabrodny vedeckopraktickb konference «Modernn ymozenosti vedy – 2013». – Dnl 33. Pedagogika: Praha. Publishing House «Education and Science» s.r.o. – p. 12–16.
13. Кузнєцова, Г. С. Імідж викладача вищої школи [Електронний ресурс] / Г. С. Кузнєцова // Режим доступу : masters.kubg.edu.ua/index.php/gj/article/download/209/218.
14. Матвєєва, Ю. С. Формування професійно-педагогічного іміджу майбутнього викладача вищої школи [Електронний ресурс] / Ю. С. Матвєєва // Наука в інформаційному просторстві : матер. IX Міжнарод. науч.-практ. Інтернет-конференції (10–11 октября 2013 г.) – Режим доступу : http://www.confcontact.com/2013-nauka-informatsionnom-prostranstve/pe2_matveeva.htm.
15. Олексєнко В. П. Формування професійного іміджу сучасного вчителя / В. П. Олексєнко // Проблеми освіти. – 2015. – Вип. 84. – С. 258–263.
16. Особистість учителя у висловлюваннях представників вітчизняної та зарубіжної педагогіки, діячів науки, культури // Педагогіка : Хрестоматія / уклад. А. І. Кузьмінський, В. Л. Омеляненко. – Київ : Знання-Прес, 2008. – С. 14–31.
17. Радченко, А. Є. Формування іміджу педагога – вимога сучасності [Електронний ресурс] / А. Є. Радченко // Режим доступу : http://www.rusnauka.com/18_NiIn_2007/Pedagogica/22850.doc.htm.
18. Черновол-Ткаченко, Р. І. Імідж сучасної освітньої установи / Р. І. Черновол-Ткаченко // Управління школою. – 2006. – № 19–21. – С. 92–95.
19. Шепель, В. М. Имидж / В. М. Шепель // Воспитание школьников. – 1997. – № 1. – С. 40–44.

*Дата надходження до редакції
авторського оригіналу: 15.03.2016*

Момот О. В. Формирование имиджа будущих преподавателей естественных дисциплин в магистратуре классического университета.

А Стаття посвящена анализу проблемы формирования имиджа будущих преподавателей естественных дисциплин в условиях магистратуры классического университета, в частности, особенностям специально организованных учебных занятий или мероприятий.

Ключевые слова: имидж преподавателя, будущий преподаватель естественных наук, магистратура, классический университет.

Momot O. V. Image formation of natural sciences future teachers within the magistracy of traditional university.

S The paper analyzes the problem of image formation of natural sciences future teachers within the magistracy of traditional university. In particular, the features of specially organized training sessions or events are considered.

Key words: image of the teacher, natural sciences future teacher, magistracy, traditional university.